

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petisitor egyszeri hirdetésre 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 50-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

A munkára való nevelés nemzeti jellege.

II.

A svéd rendszerű slöjdöt azért ítélem el, mert nincsen benne semmi, a mivel én az oláh, a tót, a szerb, a ruthén stb. fajú gyermeket magyar fajúvá varázsolhatnám. A svéd slöjd-höz csak az nyúljon, a kinek a lelkében, ha úgy tetszik, a hamisítatlan «magyar slöjd» teljesen kialakult.

Azért jártam be hazánknak minden szüzi magyar tájékaikat, hogy egyrészt a magyar fajú gyermekvilágnak nemzeti szellemben való helyes nevelését előmozdítsam s másrészt a nem-magyar fajúaknak magyar fajúakká való természetszerű átalakításához igaz anyagot gyűjtsek.

Az eddigiekből tisztán láthatjuk, hogy a faji átalakulás első helye a családi élet, a második az óvó s a harmadik az iskola. Társadalmi tényező mind a három.

Igaz-e az, hogy a mint az egyes fajok különböznek egymástól, gyermekeik munkái is eltérők? Más a magyar s újra más a tót, a szerb stb. fajú gyermek érzéki munkája s beszédje, a melylyel munkáját kísérik szokta. Ha nem volnának különbségek a fajok között, akkor teljesen egy lenne pl. a horvát gyermeknek a munkája a magyar fajú gyermek munkájával.

Mielőtt a gyermek munkához fogna, lelke megalkotja a tárgy képzeti képét, a mely sokkal hívebb, elevenebb, színesebb, mint érzéki formája. Lelke a munkaképek alkotásában sokkal ügyesebb, mint a keze. A gyermek lelkében sok munkakép él, a melyet keze megérzékíteni éppen nem, vagy csak igen kezdetlegesen képes.

Más a nem-magyar s újra más az eredeti magyar fajú gyermek mozgása. Mindegyiknek

mozgásán meglátszik a faji jelleg. A német fajú gyermek mozgása sokkal lassúbb, de alaposabb is, mint a magyaré. Sok rokon vonást találunk a magyar, oláh és szerb gyermekek mozgásaiban; mindegyiké gyors, erőteljes, gyorsan váltják fel egymást. A német, tót gyermek mozgása nehezebb. A magyar gyermek lelki élete elevenebb, képzeti képei változatosabbak, a megfontolással, egybevetéssel hamar végez. A német gyermek több időt szentel a részek összehasonlításának, megkülönböztetésének. A magyar gyermek vérében több a hő, mint a németében.

A gyermek a munka első motívumait szüleitől örökl. A mikor már környezetét utánozni tudja, akkor a reáható ingereket, a melyek egytől-egyig magukban foglalják a magyar faj jellegeit, az ő örökölt faji erejével dolgozza fel. A magyarnak születetű gyermek, ha magyar fajú izgalmak befolyása alatt nevelkedik, csak magyarrá lehet. Nem egy példánk van arra is, hogy a származására nézve tiszta magyar csecsemőt, kisdedet, gyermeket pl. oláh fajú izgalmak nagy oláhhá tették. A mint megtörténhetett az, hogy ösmagyarok meg nem felelő társadalmi viszonyok között magyarokat gyűlölő oláhokká, tótokká, szerbekké, németekké alakultak át, viszont az itt lakó oláhok, németek, szerbek és tótok is igaz, hazájukat forrón szerető magyarokká nevelhetők. Nem kell mindehhez semmi más, mint megfelelő társadalmi viszonyok, azaz természetszerűen ható, hamisítatlan magyar nemzeti ingerek.

A nemzeti nevelést biztosító ingerek sokfélék ugyan, de valamennyi egyesül a gyermek munkájában; mert a munka mindannak foglalatja, a mi gyermeket érdekel. Megvan benne a magyar gyermekvilág sajátos mozgása, a természetes és mesterséges beszéd, a mondóka, vers, dal, mese, játék, testgyakorlat, a termé-

zet tárgyai, állatai és emberei, a foglalkozások, mesterségek, az ég, föld, vallás. Nincsen tudományág, a mely a magyar gyermek munkájától kezdve fel a királyi trónig, sőt az istenségig, a mit a gyermek elképzelni tud, meg is csinálja s mindenre egyúttal rálehel faji tulajdonságait. A mikor a gyermek pl. keréskedik, akkor ő papa, mama, cseléd, nap-számos, kertész egy személyben. A magyar gyermek minden bizonynyal az ő magyar édes anyja által beosztott, felásott, bevetett kertet fogja utánozni, ha a homokba kertet rajzol, a földre kicsinyített utáztatban a vetemény-ágyakat és az utakat megcsinálja. Mintája egy tiszta magyar léleknek a műve. Ezen a gyermek csonkíthat, bővíthet, átalakíthat, de e munkája is magyar lelki munka, mert hiszen ő magyarnak született s az átalakító munkát is magyar lélektől szokta meg.

A gyermek bojtörjéből asztalt, széket, padot formál. Mintája az ő padjuk, a melyet magyar édes apa csinált. A munka részeiben is apját követi, vagy saját fantáziáját fejezi ki; úgy az előbbi, mint az utóbbi esetben tiszta magyar motívumok érvényesültek. Ő magyar, az anyag is az, az anyag feldolgozásának sorrendjében is az ő faji ereje ösztönzi; tehát a mit élénk állít, az hűséges tükre magyar fajú lelkének.

A gyermek mindig azt csinálja, a mit környezetében lát, csak hogy aránylagosan kicsinyítve. Mintha mondaná: «Nézz meg nagy ember! Az én testem, lelkem még gyenge. Erőmhöz mérek mindent, a mit meg tudok csinálni. Tudom, hogy a mi vizes-dézsánk, rocskánk, vizes-padunk nagy. Én nagyot nem tudok csinálni, de igen ekkorát, ilyen kicsinyt.»

A munkálni szerető gyermek meg is rakja ám házukat bútorral. Van az ő szobájában

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Váradai Antal Iyarája.*

Ira: Kubányi Béla. (Folytatás.)

Ime, a zárdai élet ridegsége, a lemondás hőseinek csöndes szívbékéje a költészet arany keretében. A közönséges, mindennapi lelkektől soha meg nem érthető élet az, a mely ott folyik. S mi más ez itt, künn, a világ nagy szinpadán, hol a fény mellett feltűnőbb az árny, az eszmény mellett hidegebb a zord való, az igazság mellett kiáltóbb a hazugság s a szeretet mellett fájóbb az ádáz gyűlölet. Egy soha meg nem szűnő chaosnak képe.

Ha már ez a világ folyása,
Ellent nem állsz annak te sem;
Pirulva esküszöl szerelmet,
S mosolyogva csalsz meg, kedvesem;

a mint költőnk is olyan szépen zengi «A hervadás dalai»-ban.

Sokszor halljuk emlegetni: nincs teljes boldogság a földön, és ha ez igaz, talán nincsen minden alap nélkül az a hit sem, a mely azt vallja, hogy a szeretet nyomán a család jár, mint az élet sarkában a halál. Szeretni és csalódní csak a logikában oly fogalmak, a melyek kizárják egymást, az élet bölcsellete azonban mintha éppen az ellenkezőt tanítaná.

* Az Eperjesi Széchenyi-kör magyar-irodalmi szakválasztmányának jan. 24-iki háziestéjén tartott felolvasás.

Az emberi szívnek ha van bölcselati axiómája, akkor az nem lehet más, mint: szeretni.

Virulni és elhervadni sorsa a virágnak, szeretni és meghalni az emberi szívnek. Költőnk «A hervadás dalai»-ban regéli ezt egy bűvös-bájos teremés szomorú történetében, midőn oly mélabúsan cseng fel lantján a dal:

A természet fonséges homlokán,
Az égi bolton, nincs föllegredő;
Oly tiszta, mint egy ifjú lány szíve
S oly csöndes, mint egy régi temető.

Minden kis csillag egy-egy lámpafény
Tán apró sírok halmai felett?
Mindegyikök lehullott angyalok
Kis, reszkető sírlámpája lehet.

S míg nézem őket, lelkem égívén
Elterjed lassan a bú fellege . . .
Hiszen, ha úgy van, halvány lányka te,
Érted is ég e mécsék egyike!

S a halvány lányka hűtlen lesz a költőhöz, nőül megy egy olyan férfihez, a ki hintót, lovat, nyakéket, páholyt, szalont és ölebet adhat neki, nem pedig egy megtört, érző szívet.

De a sors, a végzet összehozta őket:

Hol ma egy éve összekeltél,
Találkozáim ma is veled;
El mertél jönni színe elé
Annak, ki semmit sem feled!

Az oszlop mellett, a hol álltam,
El kelle menned; vártalak,
Vártam egy rózsás ifjú asszonyt —
S jött egy hideg márvány-alak . . .

Tölem jó messze térdelél bár —
Imánk csak egy volt, úgy hiszem:
Egy megtört és egy hamis esküt
Bocsáss meg, örök Istenem!»

S ezzel még nincs vége a nagyszerű templomi jelenetnek. Megrázó közvetlenséggel jajdul fel a vérző szív, midőn így rebeg:

Elnézem hosszasan hótiszta arczát,
Imádkozó ajkát, szép szeméit, —
Az összekulcsolt, reszkető kezecskét . . .
— Ébredj fel, agy! e látvány elveszít!

És nincs erőm szemem levenni róla . . .
Fölkél . . . felém jó . . . égi angyalok!
Az oszlop terhét, melyhez dölve állok,
Lelkemre érzem hullni . . . roskadok!

Szemközt velem a szenteltvíz után nyúl . . .
Reám . . . reám tekint . . . E szem megöl!
Irgalmas ég! egy tiszta könyöcsep tör ki
A hosszú pillák bársonya megöl . . .

Lelkemre hull e köny! hogy sajn, hogy éget,
Kilép az ajtón — ott künn férje vár,
Mosolyogva fényes hintájukba ülnek —
Az elrobog. Reám fecscent a sár.

minden, a mit érkei megjegyeztek: asztal, szék, zsámoly, kép, óra, kanál, villa, kés stb. Igaz egyikre-másikra alig ismerünk rá. A menyit a gyermek egy dologról tud, azt képességéhez mérten meg is csinálja.

Fontos szerepe van a munkában a gyermek természetes és mesterséges beszédjének. Ebben tisztán látjuk egész valóját.

Pl. Láttam egyszer, a mint egy fiú kis játékvasalóval kivasalagatta 5 1/2 éves testvérének a bábú-rongyait. A míg dolgozott, így beszélgetett magában: «A fiut is tudat vasalni. Én is tudot. Ud-e szép? (a rongyot az arcához emeli.) De meled. Nadon meled. Tessét csat metnodni. Nadon meled.»

E gyermek már tudja, hogy a vasalás nem a fiúk, hanem a leányok munkája. Lelkében egybevetvén a kettőt, azt mondja: «A fiúk is tudnak vasalni.» E gondolatot ezt követte: «Én fiú vagyok» — de nem mondta ki csak a következményt: «Én is tudok.» A tudat, hogy ő azt is tudja, a mi a lányok dolga, neveli a gyermek önbizalmát, önértését, a saját munkájában való gyönyörűségét. Mikor apja e kérdésére: «Úgy-e szép?» — rámondja az igent, a gyermek előbbi érzelmei még inkább megerősödnek. Kis vasalója egészen hideg volt s mégis kérdezte: «Meleg? Úgy-e nagyon meleg?» E jegyet képzelete átvitte a rongyra. Ő tapasztalta, hogy a mikor a mama vasal, minden ruha megmelegszik a vasaló alatt. A vasalás dologképének a jegyeire munka közben jön rá s ugyancsak akkor ismétli azokat, a melyeket a vasalásról már előbb szerzett.

Miután minden érkei dolognak formája, színe is van, a gyermek az anyaggal való foglalkozás alatt nemcsak tartalmának igazságát ismeri meg és érzi annak jótékony erkölcsi hatását, hanem szert tesz a formai szépre is, azaz neveli ízlését. A gyermek az agyagból az ő otthoni tányérukat, fazekukat, táluakat, bölcsojúket, poharukat, kenyeröket, lepényüket akarja megcsinálni. A kerekseget, öblösseget, a szegletes idomokat, a testek sokféle alakját az ő otthoni dolgaikon érzékelt s a mint emlékezete megőrizte, kezével úgy ad mindannak testet. Színes lévén a tányér, ő kis tányérkáját szintén kifesti.

Nincsen semmiféle mintának magyar faji nevelő hatása, hacsak azokat a tartalmi és formai sajátos tulajdonságokat nem fejezi ki, a melyeket eredeti magyar fajú lélek és kéz teremtett meg. A hazai népiskoláknak a munkaszeretetre való neveléshez tisztán csak magyar eredetű mintákat szabad választani s ezeket

Az ég könyéből — mint Petőfi mondja. S ez a nő mégis szenved; fájdalma nagy és igaz, mert férjét nem szerette, a ki aztán el is űzte magától. A kit pedig haláláig szeretett, a kinek nevét eltitkolá, azé — azé egyé nem lehetett soha. A fájdalom leánya lett s visszatért a gúny, a megvetés közé, visszatért a nyomor karjai közé, de azt az arc képet, melyet keblén hordott mindig, nem hagyta el, a míg csak ki nem szenvedett. S a híven őrzött szent ereklye a költő arc képe volt.

Én láttam őt . . .
Az ifúságnak első bitorában,
Arcán nászt űlt a rózsza s liliom,
Hajának éje fődte lágyan őket,
Szerelmök élt a rózsza-ajkakon.

Én láttam őt!
Én láttam őt!
Hű férje karján, a ki úgy szerette,
Miként tavasznap sugarát a föld;
Ki rongyaiból bitorig emelte,
S a kit, mert szerette, égetőn gyűlölt.

Én láttam őt!
Én láttam őt!
Mindenkitől megvetve s eltaszítva,
Még attól is, kiért gyűlölt s bukott;
Mert kincs s arany már nem vihette vissza
Egébe a lehullott csillagot.
Én láttam őt!

is a magyar gyermek sajátos gondolkodás-módja szerint kell feldolgoztatnia. Az idegen mintákat csak akkor állítsuk a gyermek elé, a mikor a nemzeti alkotásokban értelme az igazat, lelkiismerete a jót, ízlése a szépet észrevette, állandósította s azokat utánozni is tudja.

Láng Mihály.

DR. KRAYZELL AURÉL.

Ez év augusztus hó 17-ikén egy ritka nemes szív szűnt meg dobogni s egy igazán ritka nemes lélek szállott fel nagy Teremtőjéhez.

Dr. Krayzell Aurél kir. tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja s nyug. vármegyei tiszti főorvos halt meg. Egygyel is kevesebb azoknak a száma, a kik városunk és vármegyénk közügyeit a legnagyobb odaadással, buzgalommal, önfeláldozással szolgálták szüntelen s a kiknek nincsenek rossz embereik, mert őket csak szeretni, becsülni, tisztelni s például venni kell mindenkinek.

A szomorú eset nem ért senkit váratlanul. A gyilkos betegség hosszabb ideje fenyegette a drága életet s tartotta rettegésben övét s tisztelőinek egész seregét. Az utolsó napok nehéz szenvedései pedig vigaszt adhatnak a gyászoló családnak s a gyászoló társadalomnak is, mert hiszen csak azt lehetett már óhajítani, hogy ezek minél előbb véget érjenek.

Mégis oly mondhatatlan fájdalommal szemléljük azt a koporsót, a mely Őt fedi el szemünk elől. Oly mondhatatlan fájdalommal gondolunk arra, hogy Őt ne lássuk itt többé magunk között s útmutatásait, nyomdokait a közügyek szolgálatában, ne követhessük.

Az elhunynak élettörténeti adatait, a mennyiben azokat az idő rövidsége miatt futólag összeállíthatjuk, a következőkben ismertetjük:

Dr. Krayzell Aurél 1833. augusztus 14-én született Eperjesen. Atyja Krayzell András volt, a ki Sárosvármegye és Eperjes szab. kir. város történetében magának kiváló helyet biztosított 40 évig tartó kollégiumi tanársága folyamán kifejtett irodalmi munkássága s azon nagy tevékenysége által, a melylyel Sárosvármegye és Eperjes közügyeinek elintézésében részt vett. Az akkori idők nagy mozgalmaiban, hazafias tevékenységében folytonosan és önzés nélkül működött minden zaj, feltűnés nélkül, egyedül a haza és a polgárság javát mozdítva elő. — Anyja Bredetzky Sámuel hírneves lengyel író és lemergi szuperintendens leánya: Matild volt, a ki ifjú korát Goethe, a német költő- királyi társaságában élte át.

Dr. Krayzell Aurél anyja Goethe társaságában megtanult lelkesedni minden szép és jóért, megtanulta Goethétől azt a nagy világszeretetet, a melynek középpontja a haza.

Ilyen szülők gondos ápolásában részesült dr. Krayzell Aurél zseni korában s ilyen szülők éber figyelme alatt maradt mindvégig, a míg arra szüksége volt. Az apa részéről a köteleltségteljesítés szigorú merevségét, a gyöngéd lelkületű anyától a nagy szeretetet és a lelkesülést, gyöngédséget s lelkének érző finomságát nyerte. Tanulmányait az 1842. évben az eperjesi Kollégiumban kezdte meg szülőinek felügyelete mellett s itt folytatta egészen 1848-ig, a midőn a 15 éves ifjú felsapott honvédnek s beállott azok közé a névtelen hősök közé, a kik fegyvertényeikkel levették egy évszázados hatalom zsoldosait s bámulatra keltették maguk iránt az egész világot. Udvarnoky őrnagy vezénylete alatt a 7. honvédszázalój vörpíros lobogója alatt küzdött s részt vett a szabadságharc dicsőségében, veszedelmében, borzalmas nélkülözéseiben és szenvedéseiben. Pétervárad sánczain fejezte be a szabadságharc dicsőségét, a hol az utolsókkal küzdve s nélkülözve, az utolsókkal hagyta el a dicső küzdelem helyét, hogy megmentse a hon részére azt, a mi még megmenthető volt: ifjú életét.

Megmenthető volt . . . de hogyan? Hiszen ez a megmentés fölért a sokszoros halál izgalmaival. Bács-megye öles kukoriczái között töltötték a nappalokat s a beállott sötét éjszakákban lopták életüket tova lépérsől-lépésre, hogy a nappal ismét a kukoriczásban töltsék étlen-szomjan, remegve folyton a tova kőszáló rácz és osztrák hordák meglepetéseitől. Így bujdosolva, nélkülözve, megtéptetten tudott hazavergődni Budapestre, majd Eperjesre, a hol bevégezvén középiskolai tanulmányait, 1851-ben a budapesti orvosi egyetemre ment. Budapestről az akkor még híresebb bécsi egyetemet kereste fel s szorgalmas és kitartó munkálkodás után 1857-ben megnyerte az orvostudori oklevelet.

Orvostudori oklevelét Sárosvármegyében kihirdetvén, Eperjesen telepedett meg s mint hasonszervi

orvos kezdett működni. Rövid három év alatt is oly kiváló sikereket ért el, hogy gróf Andrássy György már 1860-ban tb. megyei főorvossá nevezte ki s 1871-ben Szinyei Merse Félix akkori főispán helyettes-főorvossá nevezte ki s majd ugyanezen évben a vármegye közönsége egyhangulag főorvossá választotta meg. Az 1886. XXI. t.-cz. (a törvényhatóságok szervezetéről) életlépése után Szemerecsányi Jenő főispán újból főorvossá nevezte ki.

Dr. Krayzell Aurél utógondolat nélkül állott a vármegye közegészsége élén s annak javát mindig egész lelkiével és tevékenységével mozdította elő. Különösen igénybe vette őt az 1873. évi általános kolerajárvány, a mely alkalommal heteket töltött a vármegyében, családjától távol, megjelenvén mindenütt ott, a hol intézkedni és tenni kellett, nem gondolván önmagával és saját egészségével. Főképpen neki köszönhető, hogy akkor Sárosván a kolera nem vitt végbe olyan borzasztó pusztítást, mint akár a szomszédos Zemplén- vagy Szepesmegyékben. Egyedül az ő nyugalmat nem ismerő fáradhatatlan tevékenysége, buzgalma és tudása mentette meg a vármegyét a kolera borzalmas pusztításaitól s az ennek révén keletkezett parasztlázadástól, a mely ide is elvetette hullámai s a melyeknek majd áldozatul esett ő maga is. A mellé beosztott orvosokkal az alsó-tarcsai járásban időzött, a hol őket a felbujtogatott nép üldözöbe vette. Úgy menekültek kocsiukon s a dühödött nép mindenütt nyomukban volt. Életüket csak úgy menthették meg, hogy az útba esett őrházhoz éppen egy vonat közeledett s ott a vonatot megállították s már az utolsó perczben ugrottak be a vasúti kocsiába. Néhány percznyi késedelem életükbe kerülhetett volna.

A kolera elfojtása körül tett kiváló szolgálatainak elismerésül 1873-ban megkapta a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, míg 1894-ben a király kir. tanácsossá nevezte ki.

Az 1894. évi ujonczozás alkalmával hivatalos működése közben Kis-Szebenben meghűlt s komolyan megbetegedett. Ekkor hosszabb szabadságot nyert, de véredényei elmeszesedése többször ágyba döntötték s bár kiépült, de kénytelen volt nyugdíjaztatását kérni, a mi 1894-ben csakugyan be is következett.

Ettől az időtől kezdve csak családjának és betegeknek élt. Mert betegieiről kész volt mindenre mindig! Csaknem felemészette magát, ha egy-egy súlyosabb beteget volt, a kit nemcsak orvosszereivel, de ember-szerető lelke egész meglével tudott és akart gyógyítani. Ennek lehet tulajdonítani azt az igazán imádatos rajongást, a melylyel betegek mindenkor körülvették. A gróf Desseffy- és a báró Sennyey-családnak házi-orvosa volt egész a legutolsó idők s ezek részéről is csak a legnagyobb gyöngédséget és szeretetet tapasztalta mindig. Állandó összeköttetést tartott fenn a főváros és a külföld híres orvosaival, a kik sokra becsülték benne a tudománya színvonalán álló jeles szakembert.

Négy év előtt súlyos betegség döntötte ágyba a kies Tátraházán, a mely nagy mértékben tönkretette megrendült egészségét. Ez év januárjában gyengélkedése ismét fokozódott. Hasztalan keresett délen enyhülést, hasztalan sietett ismét szeretett tátraházai villájába: aggódó családjának haza kellett őt hoznia. Itt pedig sem a gondos ápolás, se az orvosi szakértelem meg nem tarthatta többé a drága életet, a melynek kimulta oly mély fájdalommal tölti el sziveinket.

Hiányos volna megemlékezésünk, ha nem érintenénk azt, hogy a nemzeti közművelődésnek nálánál rendíthetetlenebb híve és munkása nem volt. Nemes szíve egész odaadással állott azok sorába, a kik a hazai közművelődés emelésére nem mulasztanak el soha egyetlen alkalmat sem. Az Eperjesi Széchenyi-kör is egyik alapítóját, oszlopos tagját és főtisztviselőjét vesztette el benne. Erről azonban Széchenyi-köri rovatunk fog megemlékezni.

A gyászoló család a szomorú esetről a következő jelentést adta ki:

Alólírottak, úgy a maguk, mint kiterjedt rokonságuk nevében, — pótolhatatlan veszteségük fájdalmában mélyen megrendült szívvel — tudatják, hogy forrón szeretett férje, édesatyja, apósa, testvérük, sógoruk, illetve rokonuk: dr. Krayzell Aurél királyi tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja, volt 1848—49-es honvéd, Sárosvármegye nyug. tiszti főorvosa, az eperjesi ág. hitv. ev. I. egyház tanácsának —, valamint Sárosvármegye törvényhatósági bizottságának és Eperjes sz. kir. város képviselőtestületének tagja stb., folyó év augusztus hó 17-ikén, reggeli 4 órakor, életének 68-ik, boldog házasságának 40-ik évében, hosszas szenvedés után, elhunyt. A boldogultnak hűlt tetemeit augusztus 19-ikén d. u. 4 órakor fogják a Kassai-út 36-ik számú házból, az ág. hitv. ev. egyház szertartásai szerint, örök nyugalomra kísérni. Eperjes, 1900. évi augusztus hó 17-ikén. Annyi áldás szálljon drága po-

raira, mint a menniben! Özv. Krayzell vese. Horváth Öd. leánya. Dr. Horvát Bartus Boldizsárné, Krayzell Alad. Krayzell Jenőné sz. Krayzell Kálmánné dárné szül. Hellen. rakovics Irma, Ké. illetve sógorai.

Eperjesi

Kör

Dr. Krayzell Aurél igazgató - választmányi választmányi elnökének távol súlyos veszteséget szenvedett. A Kört, lelkes barátot, hatlan vezetőt, azokról melege s kipróbált, ambícióval, adatképző hazafias tudásuk szerint elé a tagok és a nemzeti letben s szeretetben fogva mutathatta azokat a méltó feltételek úgy a nagyszámú valamint önállóan örökítve Körünk hatlan veszteség Kört mélyen érzett a vezetői és tagjai — körül állunk. Régi, majd a Kör később megdedzett kötetéke a mikor dr. Krayzell kezdve a kisdöntő két évtizeden át e előbbre becsülte az egész odaadással, a mellyel s veleszületett ő a közművelődés oly annyira igénylőzője. Ha a Kör társ halála nem is nagygyakran, úgy sikeres a legjogosultabb felső kormányzó tevényt. Itt szötte ő részszel, itt adott oly igen tudó és kivitelét azután s körében oly sikeres tisztelet neve, kedves soha s követendő el állíthatni szűnt mely közte és a Kör az emlékek első tetnek koszorúját, Máriaassy Béla a vétele után nyomcsán adták át az szoló családnak.

A Széchenyi

azt a szives k választmányának Krayzell Aurél érdemű ig. választmányi elnöke tétel céljából kor a Széchenyi sziveskedjenek.

A kis-

Az aug. 14-én vetkező megszívle Búcsúra kész tisztítottak az et készülték. A fehé kormozta a tűz, lékok fedelét s a jajveszékése. Bú az emberek . . .

Immár e szá

raira, mint a mennyi jót és nemeset tett egész életében! Özv. Krayzell Aurélné szül. Kéler Alin, mint hitvese. Horváth Ödön szül. Krayzell Aranka, mint leánya. Dr. Horváth Ödön, mint veje. Krayzell Jenő, Bartus Boldizsárné szül. Krayzell Klótild, Krayzell Kálmán, Krayzell Aladár, Krayzell Ottó, mint testvérei. Krayzell Jenőné szül. Kéler Kamilla, Bartus Boldizsár, Krayzell Kálmánné szül. Bartus Malvin, Krayzell Aladárné szül. Hellner Lujza, Krayzell Ottóné szül. Petrakovics Irma, Kéler Imre, Kéler Pál, mint sógorai, illetve sógorai.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Körünk gyásza.

Dr. Krayzell Aurél kir. tanácsos, Körünk érdemes igazgató-választmányi tagjának s a színészeti szakválasztmány hosszú éveken át önfeláldozó odaadással működő elnökének e hó 17-ikén bekövetkezett elhunyásával súlyos veszteség érte a Széchenyi-kört s mélyen érzett részvét tölti el annak minden tagját. Egy alig pótolható oszlopos vezértisztviselőt veszített benne a Kör, lelkes barátot és mecénást a színművészet s felelhetlen vezetőt azok, kik jóságos szívének biztató, bátorító melege s kipróbált szakértelme segítségével örömmel, ambícióval törekedtek a szakválasztmány feladatát képező hazafias, közművelődési célokat legjobb tudásuk szerint elérni. Éppen ez utóbbi szempontból, a tagok és a nemes lelkületű elnök közötti — tiszteletben s szeretetben egygyéforrott — szép viszonyról fogva mutathatta fel a szakválasztmány már évek óta azokat a méltó feltűnést keltett eredményeket, amelyek úgy a nagyszabású körülmények keretében, valamint önállóan is, ragyogó betűkkel vannak megörökítve Körünk történetének lapjain. Ezért oly pótolhatatlan veszteség Körünkre az ő elköltözése; ezért olyan mélyen érzett a fájdalom, a mikor — egyesületünk vezetői és tagjai — kihűlt nemes szíve, bezárult koporsója körül állunk. Régi, a közönynyelvű való küzdés próbáitól, majd a Kör későbbi fényes pályafutásának sikereitől megedzett kötelet bontott fel a könyörtelen halál, a mikor dr. Krayzell Aurél elszóltotta közlünk! Mert kezdve a kisdied egyesület alakulásától, több mint két évtizeden át egész napjainkig, szeretete, mindennél előbbre becsülte ő a Körnek boldogulását, fejlődését; egész odaadással, tapasztalatokban gazdag szakértelemmel s veleszületett gyöngéd, tapintatos érzéssel volt ő a közművelődésnek, főként pedig e tulajdonságokat oly annyira igénylő színművészetnek lelkes híve, gondozója. Ha a Kör tagjainak iránta való benső szeretete s hálája nem is nyilatkozott volna meg irányában oly gyakran, úgy sikereinek elismerése magában véve is a legjogosultabb helyet biztosította számára a Kör legfelső kormányzó testületében: az igazgató-választmányban. Itt szötte össze szilárd kötelességgel az egészt a részszel, itt adott kifejezést a művészetekért lelkesülni oly igen tudó és akaró szíve sugallatának, melynek kivételét azután szeretett szakválasztmány szűkebb körében oly sikerrel tudta megvalósítani. Határtalanul tisztelt neve, kedves, hálás emléke nem lesz elfeledve soha s követendő példaként fog a lankadó utódok elé állíthatni szüntelen. Ez lesz ezentúl az a kötelesség, mely közte és a Kör között örökké fennmarad! Ennek az emlékek első virágát, a tisztelet, a hála és szeretetnek koszorúját, Szinyei Merse István elnök és dr. Mária Béla a Kör főjegyzője a fájdalmas gyászír vétele után nyomban igen megleghangú részvétirat kapcsán adták át az általános részvételtől környezett gyászoló családnak. *

A Széchenyi-kör elnöksége ez úton is azt a szíves kérést intézi a Kör igazgató-választmányának tisztelt tagjaihoz, hogy dr. Krayzell Aurél kir. tanácsos, Körünknek nagyérdemű ig.-választmányi tagja s szakválasztmányi elnöke temetésén leendő *testületi részvétel céljából aug. 19-ikén, d. u. 3 és 1/4 órakor* a Széchenyi-kör helyiségeiben egybegyűlni szíveskedjenek.

A kis-szebeni tűzvész.

Az aug. 14-én Kis-Szebenben pusztított tűzről a következő megszívlelendő sorokban számol be tudósítónk: Búcsúra készült a nép. Napokon át meszelték, tisztították az emberek, vendéget vártak, vigasságra készültek. A fehérre meszelt falakat azután feketére kormozta a tűz, a vendégek elől elpusztította a hájlékok fedelét s a vigasságot elnémította az asszonyok jajveszékése. Búcsúsátorok helyett kálváriára járnak az emberek. .

Immár e században harmadszor lett áldozata a

tűznek ez a gyönyörű fekvésű, szép kicsi város. És az előbbeni két nagy tűzvész nem volt elég intelem az embereknek, hogy el legyenek készülve a vöröskakas jegyében pusztító elem látogatására. Ha este 6 óra után meg nem szűnik a szél, úgy nemcsak az a nyolczvan ház és temérdek melléképülete ég el, hanem kő kövön nem marad az egész városban.

Kedden délután 3 óra 12 perczkor kondult meg a vészharang. A Fő-utca keleti oldalán *Ferenccs* hentesmester háza, éppen szemben a piarista-kolostorral, gyuladt ki. Az eddigi adatok egy része szerint kalács-sütés közben a kémény gyuladt ki, de sokkal inkább valószínű az, hogy a sütő mellett elhelyezett néhány olfakrásból csaptak fel az első lángnyelvek, a melyből a gyújtogatásra kell következtetni.

Egyszerre kétfelé terjedt a tűz: a jobb- és baloldalra. Az önkéntes tűzoltók főparancsnoka a szomszéd közegében nyaral. . . . A rendőrfőkapitány szabadságon távol. Az első tűzoltó egy félóra múltán jelent meg, pipával a szájában. Mindenki elvesztette az esztét és senki dolgozni nem akart. Azok, a kik veszélyben voltak, jajgattak, — a kiknek nem volt félteni valójuk: összetett kézzel gyönyörködtek a tűz terjedésében.

Éisselt, a város derék polgármestere, saját égő házát otthagya, rohant a tűz továbbterjedését meggátolni. Ámde hiábavaló volt kérése, parancsa: az emberek vállukat vonogatták. *A nép csak busás bér ellenében volt hajlandó dolgozni.* Magam hallottam, a mikor azt felelték a polgármesternek, hogy: «hát a katonaság mire való?»

A helybeli katonaság pedig néhány nap óta gyakorlaton van valahol Eperjesen túl s mindössze nyolcz közlegény volt idehaza. Azok dolgoztak is teljes erejükből. A katonaság épen bevonult Eperjesre, a nagy zűrzavarban pedig csak későn jutott észébe valakinek, hogy az eperjesi tűzoltóságért sürgönyözzön. Ezalatt a tűz gyorsan terjedt tovább, úgy, hogy mikorra a sürgönyileg hívtott eperjesi tűzoltóság Lillia Zsigmond főparancsnokkal odaérkezett, már mintegy 30 ház leégett. Az eperjesi tűzoltóság sem volt képes a dühöngő elemnek útját állni. Gyorsan terjedt az és félóránként egy-egy házat hamvasztott el.

Így terjedt tovább a tűz feltartóztatlanul. A kik dolgoztak, azok jóformán mind idegenek voltak. Néhány piarista tanár hordta a vizet, mentett a mit lehetett, meg azután vagy 20—30 intelligens ember. Nem lehetett reá menni, hogy a tüzet egy-két házfedel lecsákyozásával feltartóztassák. Mert ehhez húsz csákányos ember kellett volna. Ennyit pedig nem lehetett összeszedni. Magam láttam, hogy úri leányok hordták a vizet idegen házakhoz és egy egész csapat iparoslegény összetett kézzel, szivarozva nézte, hogy pusztítja a tűz a szobák butorait is.

A város szivattyút ott álltak az egyik utca-közön üresen, nem volt a ki vizet hordjon beléjük.

Végre 6 óra után csillapult a szél, de azért 8 órakor is égett még mindenütt, a míg a város keleti oldalának háztömbje le nem égett. Szerencsére a Fő-utca elég széles és a középen levő piarista-kolostort, templomot a polgármester és *Bánó Árpád* főszolgabíró bámulatraméltó önfeláldozása s néhány ember segítségével megmentették. Ha ide átkaphat a tűz, a város másik része is menthetetlen.

Emberéletben nem esett kár, sőt két házból ki tudtak menteni két halottat is. Persze ezeket is a katonák és finánczok. Az oltásnál azonban *Para*, piarista tanár megérsült s egy ember leesett a háztetőről. Sérülésük azonban nem súlyos.

A kár igen nagy. A leégett házak egy része biztosítva volt ugyan, de a melléképületek *telve szénával*, gabonaművel szintén oda veszttek. A gyümölcsfák — barack egy szem sem termett az idén, egy szem se, pedig a városnak ebből évente 18—20 ezer forint bevétele szokott lenni —, kerti-vetemények, baromfiak mind elpusztultak.

A tűzből csak egy haszna van a városnak: a tanulság. Ha fel tudja használni. Schol egy házi fecskendő nem volt, a tűzoltóság teljesen hasznavehetetlennek bizonyult. A zindely tetejű házak *tűzfalaiba mindenütt be van építve a fagerenda.* Természetes, hogy beégett s a tűzfal háztömbök.

A tetőnélküli üszkös háztömbökből fölszálló füst még ma is messzire ellátszik s a szomorú képet elnézve, minduntalan csak az jut eszembe: több kulturát ennek a népnek! (E. L.)

H I R E K.

* **Augusztus 18.** Dicsőségesen uralkodó, hön szeretett királyunk 70-ik születésnapját alattvalói hűséges ragaszkodással ünnepelte szombaton egész városunk s vármegyénk közönsége. A templomokban ünnepi, hálaadó

istentiszteletek tartattak s a gazdagon fellobozótt várost a díszbe öltözött katonaság s ünneplő nagyközönség járta be. Künn a gyakorló-téren ragyogó napfényben folyt le a tábori-mise, hatalmas akkordokban újra, meg újra ismételve: *Éljen a király!!*

* **Jubileumi ünnep Eperjesen.** Fényesen ülte meg Eperjes város r. katolikus közönsége a kereszténység kilencszáz éves jubileumát. F. hó 14-ikén este 8 órakor a róm. kath. plébániatemplom tornyában toronyzene volt. Ezt megelőzőleg pedig megkondultak az összes harangok, glóriát zengve ama nagy isteni kegyért, mely megérni engedte e napot. A toronyzenét az Eperjesen állomásozó 67. sz. gyalogezred zenekara szolgáltatta s ez alkalommal több régi Mária-dalt adott elő valóban művészi nivón álló előadásban. A gazdagon fellobozótt város, a csendesesen alá s felhullámzó ájtatos sokaság csak méltó kerete volt eme magasztos ünnepnek; 15-ikén pedig nagy mise volt ugyancsak a r. k. plébániatemplomban, melyen az összes testületek testületileg vettek részt. A mise alatt *Pletényi Endre* apát-plébános magasroptú beszédben esetelte a katolicizmus 900 éves történetét.

* **Kitüntetés.** Az eperjesi állami tanítónőképző-intézet a párisi kiállításon *az aranyérmét* nyerte el. E kitüntetés is bizonyosága annak, hogy ez az intézet, a mely három év óta az egységes óvó- és tanítónőképzés szép céljáért küzd, helyes úton jár s egyszerű előjele annak is, hogy az egységes képzés eszméjét teljes sikerrel testesíti meg.

* **Áthelyezés.** A vallás- és közokt. miniszter *Láng Mária* tanítónőképző-intézeti belakó s-tanítónőt a kolozsvári tanítónőképzőhöz helyezte át, Eperjesre pedig Kolozsvárról *Mangesius Mariskát*. Láng Máriaiban az eperjesi tanítónőképző egy kitűnő tanítónőjét veszíti el. A vármegye kir. tanfelügyelője több alkalommal a legmelegebb elismerését fejezte ki az érdemes tanítónőnek kitűnő működéséről.

* **Halálozás.** *Nagy László* ny. kir. tsvz. bíróságos szentesítés után, életének 73-ik évében f. hó 12-ikén Kassán elhunyt. Az aug. 14-ikén végbement temetésén a hatóságok és testületek nagy számmal vettek részt, mert a boldogult — úgy, mint egykor itt Eperjesen — Kassa város társadalmának egyik kedvelt tagja volt. A boldogultat Tállyára szállították, a hol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

* **Halálozás.** *Záborai Záborosky Károly* nyug. m. kir. adóhivatali ellenőr, volt 1848/49-iki honvéd f. hó 16-ikán, életének 77-ik évében Girálton elhunyt.

* **A leánygimnázium** iránt élénk érdeklődés mutatkozik, úgy, hogy most már valószínűleg szeptemberre megnyitható lesz. Ez alkalommal figyelemzetjük a t. közönséget, hogy azon leányok, a kik ezidén végzik a polgári-iskola negyedik osztályát, helyesen cselekednek, ha a latin nyelvet már most tanulják, hogy az év végén felvételi vizsgát tehessenek a gimnázium V-ik osztályába.

* **Az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban** a tanulóknak az 1900/01-ik tanévre való felvétele f. évi szeptember 1., 2. és 3-ikán eszközöltetik (reggeli 8-tól 12-ig) a) az iskolai, b) születési és c) első, illetőleg újravizsga bizonyítvány alapján. Szept. hó 4-ikén lesz a «Veni Sancte». A felvételi, javító- és pótlóvizsgálatok napjai: aug. hó 30. és 31-ike. Az egész évi tandíj 60 korona, mely összeg miniszteri intézkedés szerint négy részben fizethető. A felvételi díj 8 kor.; a vegyes díj 4 kor. (Értesítőre, ifjúsági könyvtárra és egyéb iskolai szükségletekre.) Az egyházi ének díja 1 kor. Az V. osztályba belépő tanulóknak szülője köteles kijelenteni (Rendtartás 7. §-a), vajjon fia az 1890. évi XXX. t.-cz. értelmében fogja-e tanulni a *görög nyelvet és irodalmat*, avagy a *pótló-tárgyakat*, u. m. (törv. 2. §): a) a magyar irodalom bővebb megismertetését, kapcsolatban a görög remekírók műveinek ismertetésével (magyar fordításban) s a görög irodalom és művelődés alapvonalaival; b) a rajzot (mérési és szabadkézi elemekkel), mely tárgyak az illető tanulóra kötelezők (törv. 1. §). Eperjes, 1900. augusztus havában. A kir. kath. főgimnázium igazgatója.

* **Értesítés.** Az eperjesi ev. ker. Kollégium főgimnáziumában az 1900—1901. tanévre szóló beiratások szept. 1—4-ik napjain eszközöltetnek; a beiratásokat megelőzőleg aug. 30. és 31. napjain tartatnak a felvételi, javító- és esetleg magánvizsgálatok. Az előadások a főgimnáziumban szept. 5-ikén veszik kezdetüket. A koll. főgimnázium növendékei vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Kollégium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben; az ezekre nézve megállapított díjak, mindig *félvekenként* értve, a következők: ebéd- és vacsoráért 62 kor., csupán ebédért 38 kor. Ezen díjak félvekenként előre fizetendő; a tápintézeti

díjakból elengedésnek is van helye. Van a Kollégiumnál azonkívül számos alapítvány, melyekből évenként 10—110 koronányi ösztöndíjak és prémiumok osztanak a Kollég. növendékeinek; a múlt iskolai évben 31 gimnáziumi tanuló részesült ezen ösztöndíjakban.

* **A Sárosvármegyei Általános Népevelő-Egyesület** vezetésében nagy változás állott be. *Láng Mihály*, a ki hat év előtt ezt az egyesületet életre keltette s a *Magyar Kisdidaktika és Népközlés* cz. lapot megalapította, úgy elnöki, mint szerkesztői tisztéről lemondott.

* **Színház.** Kiss Pálnak ezidő szerint Kis-Szebenben működő társulata a jövő hét folyamán három előadásra Eperjesre jön. A kis-szebeni tűz lehetetlenné tette, hogy a társulat ott folytathassa működését s ekként az igazgató, számítva Eperjes város közönségének méltánylására, körünkben reméli a különben is nagy megpróbáltatással járó nyári szezonnak deficitjét némileg csökkenteni. Úgyes gondolata az igazgatónak, hogy a rendkívüli időszakot akként akarja az itthon levő csekély számú színházlátogatóra nézve vonzóvá tenni, hogy a három előadásra társulatát a kassai Nemzeti Színház kiválóbb erőivel egészíti ki. Így csütörtökön (aug. 23.) színe kerül az «Egér», Mészáros Gizella és Szendrei Mihályné fellépésével; pénteken (aug. 24-ikén) az «Aranykakas», Szőnyi Ilona közreműködésével; szombaton (aug. 25-ikén) a «Gésák», Rontay Boriska és Szőnyey Ilona fellépésével. Bővebbet a legközelebb kibocsátandó színlapok fognak nyújtani.

* **Edison-színház.** *Benkő M.*, a szabadalmazott Benkő-féle szervezett villanyos sterilizáló-gép feltalálója, augusztus hó 19-ikén, a városi színházban a mozgó fényképeket (cinematograph) mutatja be. Benkő kiváló eredményeket ért már el ezen a téren, mindazáltal merészen tartjuk a mostani holt-szezonban vállalkozását. Az előadás esti 8 órakor kezdődik. Szünet alatt a helybeli cigányzenekar fog játszani.

* **Csendélet a Magyar-utcában.** Mondhatni napoként hatalmas láрма veri fel a Magyar-utcai lakók csendes nyugalomát, mely lármába olykor-olykor segélykiáltások is vegyülnek. A vármegyházával szemben levő pálkamérés a verekedéseknek színhelye, ellenben a vármegyház melletti útkereszteszélén rendőrnek soha sincsen se színe, se híre. Így aztán a rendőrről kiálló összesereglett nép csak akkor látja már a rendőrt, mikor a verekedőknek hült helye van. Auguszt. 17-ikén este is borzasztó pusztítást vitt végbe egy közlegény a kis korcsmában. Agyba-főbe verte a tulajdonosnőt s az összes bútort az ablakon keresztül dobálta ki az utcára. Míge a katonai őrzőjét feltűzött szuronyal megérkezett, már ellillant a vitéz úr. Egy kis razzát kérünk tisztelt rendőrség!

* **A temesvár-gyárvárosi izr. status-quo hitközség** által rendezett értékgyorsjáték húzása szept. 2-ikán d. u. 3 órakor a hitközség gyűléstermében — politikai biztos jelenlétében és annak ellenőrzése alatt lesz megtartva. A főnyeremények, melyeknek kiválóbbjai: egy ezüst evőkészlet 24 személy részére, egy hölgygarnitúra gyémántokkal kirakott mellű és fülbevalókból, egy ezüst teakészlet, két darab háromkarú ezüst gyertyatartó, egy nagy szőnyeg, egy porcellán-szervisz 12 személy részére, egy ezüst mocca-készlet, egy ezüst dohányszerű stb., temesvári előkelő üzlethelyiségek kirakataiban már közszemlére vannak téve és ezen mindvégig honi gyármányok gazdag tartalmuk, gyönyörű kidolgozásuk által közfelfűtést keltenek. Különösen a 24 személyre szóló tömör ezüst evőkészlet és annak — magában véve is értékes tartálya, valamint az ötvösmunka remekét képező ezüst teakészlet, de a többi értékes nyeremények is keltik fel az érdeklődést.

* **Petroleum Sárosvármegyében.** Vármegyénkben, alig negyedóránnyira a galicziai határtól, vadregényes szép vidéken fekszik *Komaruk* község. Szegény, elhagyatott falucska, nyomorgó, szegény néppel, kik csak nagynehezen képesek megélniüket biztosítani s a legnagyobb nélkülözések között tengetik életüket. S míg a nép a föld színén nyomorral küzd, addig a föld gyomrában — Isten tudja mily megmérhetlen kincs, vagyon, talán évezredek keresztül elrejtve. Csak nemrég jutottak a geológusok arra a föltevésre, hogy ha a szomszéd s oly közeli Galicziában mindenütt bőséges petroleumforrások vannak: bizonyosnak vehető, hogy az Sárosvármegyében, illetve ennek makoviczai járásában is található lenne, — s a föld-vizsgálat alkalmával bukkantak is olyan jelenségekre (zsíros föld és kövek), melyek ezt a föltevést tényleg beigazoln látszottak. Ennek folytán a budapesti «Részvénytársaság kőolaj kutatására» engedélyt kért petroleum-fúrásra s azt meg is nyerte, minek folytán múlt évi szept. havának végén megkezdte a fúrást. Sokáig dolgoztak eredménytelenül; sokszor már-már úgy látszott, hogy az óriási munka nem vezet célhoz, máskor ismét nagyon csálhatlan jelek mu-

taokoztak, melyek a munkásokat újabb szorgalomra és kitartásra buzdították. Ezelőtt talán két hónappal oly erős gázömlések történtek ki a bányából, hogy már elterjedt a hír, hogy F.-Komarnikon petroleumot találtak s nagy volt az öröm; de ez a hír akkoriban hamisnak bizonyult. Végre augusztus hó 8-ikán 554 méternyi mélységig jutottak a fúrógéppel s ekkor óriási gázrobbanás kíséretében rendkívüli mennyiségben a legjobb minőségű kőolaj ömlött ki. A furási helyen levő bányavezetőség megbízottjainak — *báro Wilczek Frigyesnek és Lonszky Adámnak* — nagy fáradsággal sikerült a rengeteg mennyiségben kiömlött naphtát tartályokba úgy fölfogni, hogy abból semmi sem veszett kárba. Most a nyílás el van zárva s a kőolajat csöveken át vezetik ki; látszik, hogy igen gazdag forrásra bukkantak, mivel a petroleum folyton ömlik s első napokban 24 óra alatt 124 hordóval — hordónként 160 liternyi tartalommal fogtak föl. Ez a szerencsés körülmény úgy köz- mint nemzetgazdasági szempontból áldást-hozó erre a szegény vidékre, mely valóban minden keresetforrást nélkülöz s ennek folytán az Amerikába való kivándorlásban keresi boldogulását.

* **Öngyilkosság.** Varga József hentesmesternek felesége augusztus hó 14-ikén revolverrel mellbe lötte magát s haldokolva vitték a városi kórházba, hol még most is élet-halál között lebeg. A golyó átjárta tüdejét s az ablakon repült ki. Tettének oka családi dráma volt, melynek következményeit az egészen fiatal, élet-erős menyecske nem akarta elviselni.

* **A betörő meghatottsága.** Nemrégiben Felkán egy tolvajsözöveget a Tátrafüredi-utcában egy hetvenhárom esztendő varrónéhoz betört s mindent elhordott, a mi kezéig jutott. A tolvajok erre mindannyian eltávoztak, csak egy maradt vissza, hogy a szomszédba is ellátogasson. Járt is egy lakásban, de nem vitt el semmit, pedig egy alvó kis gyermeknek kívül senkit sem talált otthon. A gyermek apja mondotta el azután a történet kiegészítését. Mikor hazajött, nagy meglepetésére félig nyitva találta az ajtót. Gyorsan gyertyát gyújtott s a gyermekekhez sietett, a ki, nagy megkönnyebülésére, nyugodtan mosolyogva aludt. Aztán piszkos darab kis papírost talált egy gyertyatartó alatt s ezt olvasta le róla: «Családapa vagyok én is, magamnak is három kis gyermekem van s azért nem tudok elvenni semmit a drága kis angyaltól, a ki itt alszik.»

* **Pályázat.** Posta-, távirat- és távbeszélő-kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI-ik fizetési osztályban 1000 koronától 1400 koronáig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV. t.-cz. által megállapított lak-továbbá javadalmozott posta- és távirat-segédítisztek kiképzésére f. évi október hó 1-jétől hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamok nyílnak meg, a következők: 1. a budapesti posta- és táviratigazgatóság kerületében: Kecskeméten és Selmeczbányán; 2. a kassai posta- és táviratigazgatóság kerületében: Iglón és Miskolcson; 3. a kolozsvári posta- és táviratigazgatóság kerületében: Brassóban és Marosvásárhelyen; 4. a nagyváradai posta- és táviratigazgatóság kerületében: Aradon és Debreczenben; 5. a pécsi posta- és táviratigazgatóság kerületében: Keszthelyen és Mohácscon; 6. a pozsonyi posta- és táviratigazgatóság kerületében: Érsekújváron és Zolnán; 7. a soproni posta- és táviratigazgatóság kerületében: Székesfehérváron és Szombathelyen; 8. a temesvári posta- és táviratigazgatóság kerületében: Pancsován és Újvidéken; és végül 9. a zágrábi posta- és táviratigazgatóság kerületében: Eszék-felsővárosban s Zimonyban. A kik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezűleg irt folyamodványaik — melyek születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal fölszerelendők — f. é. szept. 15-ikéig és pedig a már közszolgálatban állók felettes hatóságuk útján, a többiek pedig az illető fölszolgabíró, vagy polgármester közvetítésével a tanfolyam helyére nézve illetékes posta- és táviratigazgatósághoz nyújtsák be.

* **A bártfai cigányok.** A bártfai cigányságot az előjáróság a város végére, vagy a mint ők mondják, elejére telepítette, adván nekik házat, a hol lakjanak s ők ezért fiúi hűséggel hetenként söpriék az utcákat. A cigányok eddig, némi apró cselekedeteket leszámítva, nagy békeségben éltek vajdájuk kormányzása alatt, de pár hónap óta gyakran véresen összeverekedtek, sőt öltek is. Patkány József cigány összeveszett a feleségével, s mikor egy husággal feléje akart sújtani, oly szerencsétlenül találta az asszony ölében levő kis fiát, hogy fejét teljesen összezúzta, agyveleje is szerteszét loccsant. Drevényák János cigány pedig Bisztricza Mária cigányleánnyal akasztotta össze szekerét s a vége az lett a dolognak, hogy oly szerencsétlenül rugta hasba, hogy azonnal meghalt. A két gyilkos cigányt a vajda vasraverve a városházára kísérte, honnan az ügyesség börtönébe vitték őket.

* **Túrista-kirándulás a Magas-Tátrába.** A Magyar Túristaegyesület budapesti osztálya augusztus 18-ikától 23-ikáig terjedő nagyszabású kirándulást rendez a Magas-Tátrába. A nagy gondalóval összeállított terv szerint minden nap nehezebb és könnyebb kirándulások váltakoznak, úgy, hogy a kirándulásban gyakorlott és kevésbé gyakorlott túristák egyaránt részt vehetnek. A két irányban induló társaságok azonban a kirándulások közös végpontján mindig találkoznak.

* **Vasúti jegy a napba.** Egy amerikai ember kiszámította, hogy egy vasúti jegy a földről a napba 930,000 dollárba kerülne. A német vasutak díjszabása szerint a napig való távolságot 140 millió kilométernek véve, hat és háromnegyed millió márkába kerülne egy második osztályú vasúti jegy a napba. A ki I-ső vagy III. osztályon óhajtaná utazni, az a különbözőzet könnyen kiszámíthatja magának. Csakhogy az ilyen vasúti jegyet a fiúnak kellene örökölnie az apától, még pedig a tizedik izig, mert az utazás a napba, óránként hatvan kilom.-nyi sebességnél 2,500,000 óráig, vagyis 104,166²/₃ napig, vagyis 258¹/₂ esztendeig tartana.

* **Útlevelek.** Junius hónapban Magyarországon (Fiumével) 9113 útlevelet adtak ki. Ebből a belügy-miniszter 9060, az ő Felsége személye körüli miniszter 45, végül a fiumei és magyar-horvát tengerparti kir. kormányzó 8 darabot engedélyezett. A kiadott útlevelek tulajdonosainak összesen 671 útítársuk volt. A legtöbb útlevelet Zemplén (1303), Brassó (735), Csík (635), Sáros (606), Szék (557), Háromszék (490), Bács-Bodrog (353), Szepes (345), Ung (341), Nagyküküllő (302), Abauj-Torna (249), Bereg (197), Torontál (176), Máramaros (162), Fogaras (142), Szabolcs (124), Gömör (112), Krassó-Szörény (108), Udvarhely (104) Tolna (96) és Trencsén (93) megyei, továbbá budapesti (400) illetőségű emberek részére adták ki. Az útlevelek legnagyobb része Amerikába (3573) szökött.

* **Túristáknak és távlovaglóknak.** Hozzánk érkezett teljesen hiteles tudósítások szerint a *Kwizda fele községny-fluid* kiválóan túristák és lovaglók által, fáradszó utak megtétele után, jelentékeny sikerrel alkalmaztatik. A Kwizda-féle községny-fluidnak — mint éppen értesítenek bennünket — azon tulajdonsága van, hogy az emberi test izmait ellenálló-képesekké és kitarókká teszi, úgy, hogy a legnagyobb fáradságot könnyen feledtet. Másrészt pedig ezen szeralkatrészei által a kimerült izomrészeket teljesen helyreállítja és minden fáradságot és túlerőltetéstől eredő fájdalmat megszüntet. Gyaloglókra és lovasokra nézve ezen — szakemberektől jött intés bizonyára nagy értékkel bír.

* **A csomagokban árult czikkek mennyiség-tartalmának helyes megjelölése tárgyában a kereskedelmi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: A csomagokban árult czikkek mennyiség-tartalmának helyes megjelöléséről szóló 1893. évi XXXIV. t.-cz. 2. §-a értelmében a horvát-szlavon-dalmátországi bán úrral egyetértőleg ezennel elrendelem, hogy: 1. a) gombok, csavarok, mindenféle tűk, aczéltollak, árák és fűzőszemek a darabszám; b) peczkek és cipőpeczkek, valamint zsákokban árult szén a tisztasúly; c) kapcsok, szegek, szegecsek vagy a darabszám, vagy a tisztasúly; végre d) gyertyák úgy a darabszám, mint a tisztasúly pontos megjelölésével hozandók forgalomba. Ezen megjelöléseknek a fent fölsorolt árúk csomagolásain, tartályain, burkolatain vagy dobozain stb. és pedig szembe-tűnő helyen olyképp kell alkalmazva lenniök, hogy a csomagolások, tartályok, burkolatok, dobozok stb. tartalma a megjelölések eltávolítása, megsemmisítése vagy legalább könnyen fölismerhető megsértése nélkül megváltoztatható ne legyen. A zsákokban árusított szén mennyiségbeli megjelölése tekintetében különösen elrendelem, hogy a zsákokban a szén csakis olyan ólomzárral lezárva hozassék forgalomba, melyen az illető zsák tartalmát képező szén mennyisége az ólomzárra jól olvashatóan be van préselve; ezenkívül a szén mennyisége a zsák oldalán legalább 66 cm. magas és 1 cm. vastag, a zsák színétől elütő, le nem törülhető festékkel festett számokban, illetve betűkben feltüntetendő. Maguknak a használt zsákoknak pedig belülről varrottaknak kell lenniök. A ki a jelen rendeletben megjelölt kötelezettség ellen vét s az abban megjelölt árúkat a kötelezett megjelölés nélkül vagy szabályellenes megjelöléssel közvetlen a fogyasztó közönségnek belföldön elad, vagy ennek részére eladásra készletben tart — a mennyiben ténye súlyosabb beszámítás alá nem esik — az 1893. XXXIV. t.-cz. 4. §. értelmében kihágást követ el és az ott megállapított büntetéssel büntetendő. Jelen rendelet 1901. január 1-jén lép életbe.**

* **Hitelesített poharak.** A kereskedelmi miniszter a budapesti kávé-ipartestületnek azt a felterjesztését, a melyben annak kimondását kérte, hogy a kávéházakban történő kimérésnél a hitelesített poharak használata ne legyen kötelező, azzal az indoklással utasította el, hogy egyrészt a fogyasztó közönség érdeke követeli

meg azt, hogy mindenki tájékoztatást szerezzen arról, hogy a fogyasztásra kerülő ital mennyi részét pedig az állami italmérségi jövedelmek is szükségesnek mutatkozik a hitelesítéshez, a mivel lehetővé válik a törvények ellenőrzése. A miniszter nem a beadvány azon téves állítását, hogy a szesz-italok kimérésére rendszerint ürtartalmú poharak csekély ürtartalmú poharak, nevezetesen a 0.00 is hitelesíthetők és egy múlt évi értelmében hitelesítésük meg is van engedélyezve.

* **A szerkesztőség üzenete.** Köszönjük a szives tudósításokat.

Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly.

3570—1900. polg. szám.

Hirdetme

Az eperjesi kir. törvényszék által az Eperjes városi terület kártalanítására nézve t. -cz. 46. §-ában előirt eljárás hatánapul 1900. évi október 9-én 9 óráját a helyi állomáshoz, kitzítte.

Ezen eljárásról az összeállított tájékoztatóval az érdekeltek tájékoztatását a Székesfehérvár ügyvéd képviselendő; és hogy elmaradása a kártalanítás határozatnak meghozatalát gátolná.

Eperjesen, 1900. évi július hó 10-én.

Urban Gyula, Menei kir. tvsz. h. elnök.

Bártfai
a Fazekas-utcában fekvő 20
II. A
szabadkézből
Közelebbi felvilágosítás
eperjesi lakosnál — Konstanz
széki épület — kapható.

Korszerűen s dúsán fel-
KÖNYV
Árjegyzék
körlevelek
levelek, c
üzleti köny
csomagol
borítékok
Pénzintézetek
értékpapírok, me
könyvek (szines
Mindennemű kér
kötvények s szer

meg azt, hogy mindenki tájékozást szerezhesen magának a fogyasztásra került ital mennyisége felől, másrészt pedig az állami italmérési jövedék szempontjából is szükségesnek mutatkozik a hitelesített edény alkalmazása, a mivel lehetővé válik a törvényes határozmányok ellenőrzése. A miniszter nem vehette tekintetbe a beadvány azon téves állítását, hogy a kávéházakban a szeszes-italok kimérésére rendszerint használt 0022 l. űrtartalmú poharak csekély űrtartalmuknál fogva nem is hitelesíthetők, mert még az ennél jóval kisebb űrtartalmú poharak, nevezetesen a 001 literes poharak is hitelesíthetők és egy múlt évi miniszteri rendelet értelmében hitelesítést meg is van engedve.

* **A szerkesztőség üzenete.** F. L., Kís. Szeben. Köszönjük a szíves tudósítást.

Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

3570—1900. polg. szám.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az eperjes-bártfai h. é. vasút-részvénytársaság által az Eperjes város határában létesített vasúti vízlevezető-csatornához kiszajátított területek kártalanítására nézve az 1881: XLI. t. -cz. 46. §-ában előirt eljárás foganatosítására határnapul 1900. évi október hó 9-ik napjának d. e. 9 óráját a helyszínére, a vasúti állomáshoz, kitzúte.

Ezen eljáráshoz az összes érdekelt feleket avval idézi, hogy a netalán távollevő vagy ismeretlen tartózkodásukat Szmoligovics Szilárd ügyvéd képviselendi; és hogy az érdekelteknek elmaradása a kártalanítás feletti érdemleges határozatnak meghozatalát gátolni nem fogja.

Eperjesen, 1900. évi július hó 6-ikán.

Urbán Gyula, Menesdorfer Bertalan,
kir. tvsz. h. elnök. kir. tvsz. jegyző.

Bártfán

a Fazekas-utcában fekvő 205. összeírási számú

HÁZ

szabadkézből eladó.

Közelebbi felvilágosítás Znakovszky József eperjesi lakosnál — Konstantin-utca, törvény-széki épület — kapható.

486—1900. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi neubau cs. kir. járásbíróságnak 1899. évi C. III. 781/4. számú végzése folytán dr. Engländer Emil ügyvéd által képviselt Tümler Wwe & Auner felperes részére **Deckert Kilián** alperes ellen 78 firt 38 kr. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2342 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíróság 1900. évi V. L. 525/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Eperjesen, végreh. szenv. boltjában leendő megtartása határidejéül **1900. évi augusztus hó 24-ik napjának délelőtti 9 órája** kitzútetik, a mikor a bíróság lefoglalt bitorok stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsíron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Eperjesen, 1900. évi augusztus hó 8-ikán.
Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

Lovaknak, szarvasmarháknak s juhoknak igen ajánlatos baromgyógyász.-életrendi szer.

50 év óta a legtöbb istállóban sikeresen használják s a falás hiányánál, rossz emésztésnél, teheneknél a tej minőségének, a tejhozam fokozása s javítására bevált.

Egy doboz ára 1 korona 40 fillér, 1/2 doboz 70 fill. Valódi csak a fenti védőjeggyel. — Kapható az összes gyógyszerárakban s fűszerkereskedésben. — Főraktár:

Franz Joh. Kwizda
cs. és kir. osztr.-magy., román kir. s bolg. hercz. udv. szállító, gyógyszerésznél Korneuburgban, Bécs mellett.

1829—1900. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kis-szebeni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Kollar István** elleni végrehajtási jog-hatályával bíró önkéntes árverési ügyben a kis-szebeni kir. járásbíróság területén lévő Magyar-Jakabfalu községében fekvő, a magyar-jakabfalvi 12. sz. tjkvben 2/3 telek bel- és külilletőség-, az ahhoz tartozó felülepítmény- s erdő-illetőségéből álló ingatlanra az árverést 853 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1900. évi szeptember hó 5-ik napján délelőtti 9 órakor** Magyar-Jakabfalu községében a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsírának 10%-át, vagyis 85 kor. 30 fillért készpénzben vagy óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Kis-Szebenben, 1900. évi május hó 31-ikén.

Martényi,

kir. jbró.

Leonhardi tintái.

Különlegesség:

Egyedül valódi **Anthracentinta.**

A legjobb
könyvek, akták, okmányok és mindenféle iratok részére.

Továbbá minden fajú író-és másolóinták.

Színes tinták, autograf-tinták és folyékony tus mérnökök s iskolák számára; tintapor és kivonat, bélyegző-festékek, másolható nyomófestékek, ruhajelző-tinták, folyékony enyv, mézga, — Syndetikon. —

Eau de Labarraque tintamaró viz.

Pecsetviasz és ostya.

Leonhardi Ágost

Bodenbach, az Elbe mellett.

A bel- és külföld legtöbb írószekerkeskedésében hapható.

C SÉPLÉSRE

ajánlom szept. 1-jétől hat- vagy nyolcz lóerejű gőzcseplő-gépeket. — Kisebb földbirtokos vagy bérlő urak részére négy lóerejű gőzgéppel is szolgálhatok október 1-jétől.

Tisztelettel:

TÓTH KÁLMÁN,
gépész, géptulajdonos KASSÁN, Major-utca 8. sz.

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

* Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Korszerűen s dűsan felszerelt *

Árjegyzékek, számlák, czéggártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intőlevelek, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással. ooo

Pénzintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és gyors kiállítás.

— Különlegesség könyvnyomdai színyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók izléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, táncrendek, szinlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

Bármely hirlapra előfizetések közvetítése.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntőde.

Költségvetések — készitendő nyomtatványokról — postafordultával.

Holland-amerikai útirány: Rotterdam-NewYork

Legközelebbi hajó-indulás:
 Maasdam: augusztus 23-ikán d. u. 1/2 1 órákor
 Potsdam: augusztus 30-ikán d. u. 4 órákor
 Statendam: szept. 6-ikán d. u. 11 órákor
 Spaarndam: szept. 13-ikán d. u. 4 órákor.

Új kettőscsavarú gőzhajók:
 Rotterdam 8302 t., Statendam 10320 t., Potsdam 12500 tonna.

Árak: Az I. hajóoszt.-ban 360 kor.-tól feljebb a kikötőből.
 A II. " " 216 kor.
 III. osztály 185 kor. 40 fil. Bécsből.

Hajóoszt.-iroda: Bécs, I., Kolowratring 10. Fedélzet-iroda:
 Bécs, IV., Weyringergasse 7/A.

Fiók-irodák Ausztriában: Brunn, Innsbruck és Trieszt.

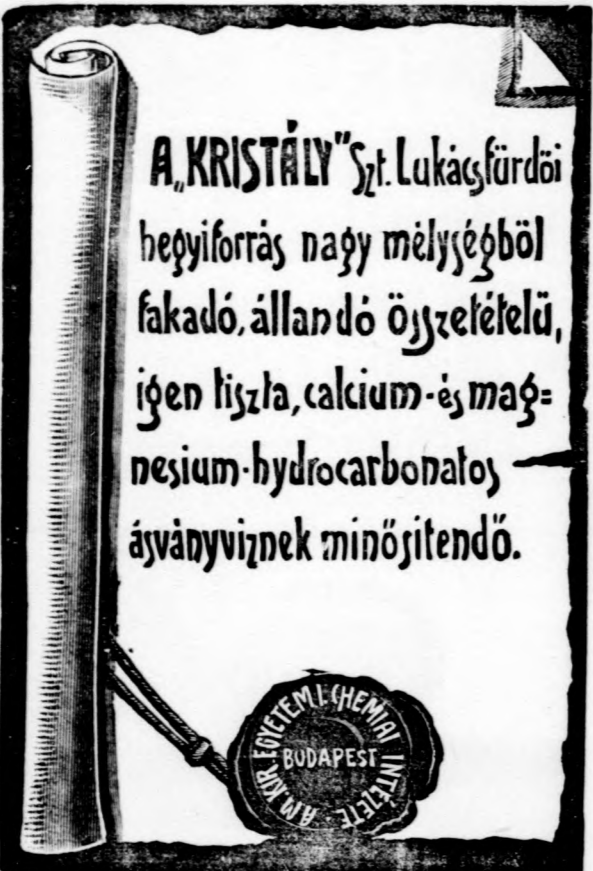
Eperjestől félórnyira fekvő — özv.
 Kiszely Mártonné tulajdonát képező

17 hold területű

KERT

bérbeadó.

Bővebbet a tulajdonosnál, Fő-utca 102.

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői
 hegyiforrás nagy mélységből
 fakadó, állandó ölyzetételű,
 igen tisztá, calcium-és mag-
 nesium-hydrocarbonatoy
 ásványviznek minősítendő.

Főraktár Eperjesen:
 Oszvald Dániel utóda Csizsek Jenő
 fűszer-, csemege-, bor- és ásványvízkereskedésében.

**BERGER-féle GYÓGYÍTÓ
 KÁTRÁNY-SZAPPAN**

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államaiban
 lényes sikerrel alkalmazzzák

mindennemű bőrkütiés
 ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kos-
 s élőskütiések, ugyszintén orr-rezesség
 ótvár, fagydag, lábizadás, tej- és szakál-
 kórpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan
 tartalmazza a kátrány 40%-át és min-
 den egyéb, a kereskedelemben előforduló kátr-
 rány-szappanoktól lényegesen különbözik.
 Csak a kátrány-szappan helyett a
 kátrány-szappan megrendelése az ismert védjegyre való
 Egyelőre a kátrány-szappan helyett a
 alkalmasított kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan
 A gyengébb kátrány-szappan az

ARCHOR TISZTÍTÁSI-SZAPPAN
 eltávolítására, a gyermekeknek valóminnyi tisztítására
 ellen fellépő bőrkütiés ellen tisztító mosás és fürdés-szappan
 mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
 35% glicerín tartalommal és finom illattal.
 Ára minden fajnak használati mértékkel együtt
 darabonként 35 kr., 6 darab 1 ft 90 ar.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők:
 Benzoe szappan a bőr finomítása, borax szappan a pattanások ellen,
 carbol-szappan a bőr simítására, mentol-szappan a fejfájás ellen,
 szappanok a zsege kor részére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfid-szappan
 rezes orr, kiütés, bőrvizkegység és arcvörösség ellen,
 szappan igen hathatós.

Berger-féle kénes tejszappan
 mitesszer és arotis-tátlanság ellen. Tannin szappan a
 izadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsögben
 1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr.,
 a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanok
 hat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle
 szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástala-
 mánnyal vannak. Gyár és főraktár:
 G. Holl & Comp. Troppau.

Érdemjellel kiütemelt a nemzetközi gyógyszerkiállításban Bécsben 1885.

Kapható Osztr.-Magyarország összes gyógy-
 szertáraiban.

Magyar, urasági borok.

Van szerencsénk ezennel a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint sikerült nekünk nagyobb mennyiségű, tiszta, jó zamatú, urasági asztali bort olcsó áron beszerezni, minek folytán azon helyzetben vagyunk, hogy borainkat vevőinknek szintén jutányos áron adhatjuk.

Áraink: 50 literen felül literenként 44-52 fillérig. Egy literes üvegekben hához 64 fillér.

Egyszermind bátorkodunk a nagyérd. közönség b. tudomására hozni, hogy folyó hó 15-ikén

Magyar Borozónkat

udvari helyiségünkben megnyitottuk, a hol fenti tiszta borainkkal, frissen csapolt sörrel és hideg-étkekkel szolgálunk jutányos árak mellett mélyen tisztelt vendégeinknek.

Kiváló tisztelettel
Elefánt Testvérek.

Betegeknek vigasz!

DUPLA-MALÁTASÖR

Szent István védjeggyel.

Hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen, továbbá ajánlva van labbadozóknak és szoptató nőknek.

Ajánlják: dr. Ángyán, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kétli, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Liebmann egyetemi tanár urak.

Kapható Eperjesen a Kőbányai Polgári Serfőzde r. t. raktárában:
 Goldfinger Izidor és Oszvald D. utóda Csizsek Jenő uraknál.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ

föld-, szőlő- és gyümölcsfaiskola tulajdonos

Borkereskedése Czegléden.

Szallit:
 Ó homoki fehér borokat ev es minőség szerint 22-24-28-32-36 forintért.
 Kétszer fejtett homoki új-borokat 18-20-22-24-26-28 forintért.
 Törköly-pálinkát 70-75-80 forintért.
 Hordót is ad és eladási árban vissza is veszi azt.

! Tessék borárjegyeket kérni!

Keil-lakk (Glasur)

legkitűnőbb mázólsz-szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér. Egy kis palack ára 1 kor. 36 fil.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fil.

Arany-fénymáz

képekterek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 90 fil. 1 nagy doboz ára 1 kor. 50 fil.

Mindenkor kapható: **Gallotsik J. Vilmos czégnél Eperjesen.**

EL

TÁ
 Előfizetési árak
 negyedévre 2 kor
 Hirdetési díj: Háromhaza
 téért jutón

Ar

Lapunk legutó
 való tekintettel,
 meg arról az örvé
 az eperjesi állami
 világiállításon ré
 ténye azonban so
 hogy annak rövid
 intézettel szembe
 günknek eleget te
 annak, hogy ezt a
 s országos feltün
 szerinti, közelebb
 egyidejűleg igen a
 hogy most, az isko
 natában, az egész
 sen a nemzet legtis
 nak: tanítóinknak,
 mét ez örvendetes
 ebből levonható

Mi indította a
 arra, hogy egy me
 mondhatni egész
 számtalan sok kö
 ben részesítse, a
 számtalan hazai t
 sem ítelt oda?

A kitüntetés, az
 ismerése annak, l
 képzőben czéltuda
 fel a növedékek
 anyagát és rends

Lapunk legutó
 vonatkozó közlen
 nek nagy tudású
 szeretetre való ne

AZ „EPERJE

Várad

Írta:
 S é
 A vén kórhá
 Csukott szem
 Arczáról elbe
 Ah! özvegyer
 Így
 És sirba nem
 Még az sem,
 Nevét még g
 Sirján a feled
 Csak én,

Ez a hervadás
 jától elhervadt női s
 S az édes, mind
 szebbnél-szebb költe
 ból, a «Gilda» és «
 ják magukban. Mer
 és remény, hit és k
 mindenségnek szent

Lelkemből monc
 költemények fölött
 ciklus második dal

Mikor az
 A hang á

* Az Eperjesi Szécheny
 24-iki háziestéjen tartott jóté